

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych

821906

Inna nazwa zawodu: montażysta

Zadania i czynności

Rozwój nauki i techniki powoduje, że tworzywa sztuczne zajmują coraz więcej miejsca w naszym życiu. Oto niektóre przykłady wyrobów z tworzyw sztucznych :

obudowy urządzeń biurowych (telefonów, faxów, komputerów),

części i podzespoły urządzeń gospodarstwa domowego (odkurzacze, pralki, lodówki , automaty do kawy),

obudowy i podzespoły sprzętu RTV (odtwarzacze, telewizory, kolumny głośnikowe),

elementy i podzespoły pojazdów (samochodów, motocykli, przyczep campingowych),

wyroby dla przemysłu lotniczego (elementy poszycia skrzydeł i kadłubów oraz wnętrza kabin - np. fotele, kokpity),

wyroby codziennego użytku (walizki, meble, zabawki dla dzieci, opakowania, pudełka).

Wiele maszyn i urządzeń jak również przedmiotów codziennego użytku powstaje poprzez łączenie ze sobą kilku, kilkunastu lub kilkudziesięciu części wykonanych z tworzywa sztucznego a także innych materiałów jak metal, guma, drewno, ceramika, szkło - zajmuje się tym monter wyrobów z tworzyw sztucznych.

Głównym zadaniem montera jest złożenie (zmontowanie) całego wyrobu lub jego części. Na przykład montaż okien i drzwi z PCV polega na tym, że każdy monter wykonuje tylko te prace, które są mu powierzone w tak zwanym procesie technologicznym (np. monter okuć, monter szyb).

Pierwszy etap pracy montera to skompletowanie części do montażu. Już na tym etapie powinien on pamiętać o wymiarach i przewidzianej kolorystyce wyrobu. Używa w tym celu narzędzi pomiarowych (np. liniał, suwmiarka), korzysta z wzorców koloru, bardzo często pracuje na podstawie rysunku technicznego. Przygotowanie elementów do montażu wymaga niekiedy dodatkowych czynności takich jak czyszczenie składanych części, zeszlifowanie „wypływek” powstających podczas produkcji elementów z tworzyw sztucznych. Na swoim stanowisku pracy monter sprawdza i dopasowuje części do dalszego montażu, usuwa nadlewy i „wypływkę”, oczyszcza otwory złączne.

Łączenie elementów jest czynnością przewidzianą we wspomnianym wyżej procesie technologicznym, może odbywać się częściowo za pomocą zaczepów, zatrzasków wykonanych w elementach łączonych. Łączenie może odbywać się również za pomocą wkrętów lub za pomocą klejenia, spawania i zgrzewania.

Często sposób łączenia pewnych elementów może wymagać umiejętności posługiwania się narzędziami mechanicznymi (wiertarka ręczna i stołowa, zgrzewarka do tworzyw sztucznych, prasa mechaniczna lub hydrauliczna, automaty do montażu

okien i drzwi z PCV).

Jeśli proces technologiczny przewiduje wykonanie różnych operacji na kilku stanowiskach (lub na automatach), przez kilka osób, zadaniem montera jest wyposażenie wyrobu w instrukcję dalszego montażu.

W ramach zapewniania jakości produktu monter zgłasza ewentualne wady i usterki, jest odpowiedzialny za organizację swojego stanowiska pracy

i utrzymanie go w czystości.

Monter z dużym doświadczeniem zawodowym i predyspozycjami do kierowania ludźmi może zostać brygadzystą tj. kierować niewielkim zespołem pracowników.

Środowisko pracy

materialne środowisko pracy

Monter wyrobów z tworzyw sztucznych pracuje (w zależności od wielkości zakładu) w pomieszczeniach lub halach produkcyjnych. Ma do czynienia z narzędziami pomiarowymi i monterskimi (np. wkrętaki, klucze) oraz z urządzeniami i maszynami zasilanymi energią elektryczną. Te ostatnie stanowią źródło hałasu i wibracji. Niektóre z urządzeń, z których korzysta monter posiadają ruchome części lub są źródłem wysokiej temperatury.

Zagrożenie chorobami zawodowymi nie jest wysokie. Mogą występować pewne choroby narządu ruchu wywołane przeciążeniem mięśni lub stawów.

W hali produkcyjnej z maszynami i automatami może występować hałas, który może doprowadzić do ubytku słuchu. Inne zagrożenie stanowią automaty do montażu okien i drzwi z PCV - wywołują drgania, które po dłuższym okresie czasu mogą wywołać tzw. zespół wibracyjny.

Praca wykonywana na stanowisku monterskim bywa jednostajna i monotonna, wymaga pochylania się nad produktem co w znaczny sposób obciąża kręgosłup.

warunki społeczne

Na ogół w małych firmach monter pracuje indywidualnie, ale pod nadzorem przełożonego, stosuje się do jego zaleceń i wskazówek a także zgłasza pojawiające się problemy. W większych zakładach pracy często wymaga się od monterów umiejętności współpracy z innymi ludźmi.

warunki organizacyjne

Monter pracuje przeciętnie 8 godzin dziennie, niekiedy w systemie zmianowym - najczęściej są to dwie zmiany dzienne. Wykonuje czynności zrutynizowane właściwe dla produkcji seryjnej i wielkoseryjnej (duża ilość jednakowych produktów).

W swojej pracy monter odpowiada za wyposażenie i maszyny (przestrzega przepisów bhp i instrukcji obsługi maszyn i urządzeń, które powinny znajdować się na stanowisku pracy oraz instrukcji przeciwpożarowych). Szczególnie ważna jest dbałość o jakość

produktu, co w warunkach dużej konkurencji (wiele firm oferuje produkt o podobnych cechach) jest bardzo ważne. Obecnie wiele firm stosuje procedury zapewniania jakości w celu wyeliminowania wszelkich braków zapewnienie najwyższej jakości produkowanych wyrobów. i usterek. Monter bezpośrednio wypełnia zalecenia instrukcji, których celem jest

Ze względu na rodzaj wykonywanych czynności monter pracuje w ubraniu roboczym, niekiedy wskazane jest nakrycie głowy oraz odpowiednie spinanie długich włosów.

Wymagania psychologiczne

Osoba pracująca w zawodzie montera nie powinna mieć problemów

z ostrością wzroku i rozróżnianiem barw. Dobry wzrok jest niezbędny przy montażu skomplikowanych elementów. Ważnymi cechami są spostrzegawczość i odporność na monotonię która pojawia się u pracowników wykonujących przez długi czas te same czynności.

Niezbędna jest zręczność rąk i palców którymi monter wykonuje konkretne czynności (manipuluje częściami i narzędziami).

Mając do czynienia z powierzonymi sobie materiałami, narzędziami i maszynami monter powinien posiadać bardzo dobrą koordynację wzrokowo-ruchową, która zmniejsza ryzyko ulegania wypadkom przy pracy.

Produkcja przemysłowa narzuca niekiedy konieczność pracy w szybkim tempie. Monter powinien być osobą która potrafi pracować szybko i wykazywać dużą odporność na zmęczenie.

Niezbędna jest umiejętność współdziałania w zespole oraz dokładność i dbałość o porządek na stanowisku pracy.

W zawodzie pracują osoby interesujące się techniką i gotowe do nieustannego zdobywania nowych wiadomości i umiejętności.

Wymagania fizyczne i zdrowotne

Zawód montera wymaga dobrego stanu zdrowia - zwłaszcza sprawności palców i rąk. Ważna jest ostrość wzroku i rozróżnianie barw.

Istnieją jednak możliwości zatrudniania osób niepełnosprawnych np. głucho-

niemych, niesłyszących i niedosłyszących pod warunkiem że stanowisko pracy zostanie wyposażone w urządzenie umożliwiające przesyłanie informacji za pomocą tekstu lub obrazu - może to być komputer.

W procesie produkcji można niekiedy wyeliminować zadania i czynności wymagające bardzo dobrego rozróżniania barw - co daje możliwość zatrudniania osób z tą wadą wzroku.

Również osoby z niewielką niesprawnością kończyn dolnych mogą podjąć pracę w zawodzie montera o ile odpowiednio dobierze się dla nich zadania i czynności.

Przydatność do zawodu określa lekarz na podstawie dokumentacji medycznej i wyników badania.

Przy wyborze zawodu dobrze jest zasięgnąć rady doradcy pracy lub doradcy zawodowego zatrudnionego w powiatowym urzędzie pracy.

Warunki podjęcia pracy w zawodzie

Masowe wykorzystanie tworzyw sztucznych w produkcji przemysłowej oraz zastosowanie nowych technologii i materiałów powoduje, że oczekiwania dotyczące wykształcenia i przygotowania do pracy w zawodzie są zróżnicowane. Podstawowym warunkiem podjęcia pracy w zawodzie jest uzyskanie wykształcenia zawodowego (zasadnicza szkoła zawodowa). Na pewnych stanowiskach wymagane jest posiadanie wykształcenia średniego technicznego.

Najlepiej przygotowanymi do zawodu monterami kandydatami są absolwenci zasadniczych szkół zawodowych (ślusarz, stolarz, blacharz) oraz techników mechanicznych., a przede wszystkim operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych.

Możliwości awansu w hierarchii zawodowej

Możliwości awansu w zawodzie są zróżnicowane i zależą od wielkości zakładu oraz od posiadanego wykształcenia. W dużych zakładach np. w montowniach samochodów, fabrykach przyczep campingowych, dużych fabrykach okien i drzwi z PCV osoba ze średnim wykształceniem technicznym może awansować na stanowisko brygadzysty lub kierownika działu. W małych firmach brygadzystą może zostać osoba z wykształceniem zawodowym. W każdej sytuacji warunkiem awansu jest wykazanie się dużą wiedzą zawodową i umiejętnościami oraz uzdolnieniami do kierowania ludźmi. Zarówno w małych jak i dużych firmach monterzy mogą awansować finansowo, to znaczy otrzymywać wyższe wynagrodzenie za swoją pracę. Jest to jednak uzależnione od ilości sprzedawanych produktów oraz ich jakości.

Możliwości podjęcia pracy przez dorosłych

Trudności ze znalezieniem pracy mogą mieć absolwenci szkół zawodowych i techników ponieważ w opinii pracodawców nie posiadają oni wymaganego doświadczenia zawodowego. Małe firmy nie mają możliwości organizowania szkoleń w miejscu pracy dlatego poszukują doświadczonych kandydatów do pracy. - Mimo że nie ma żadnych ograniczeń w zatrudnianiu dorosłych, zakłady pracy najchętniej przyjmują do pracy osoby do 30 roku życia, ze względu na ich szybkie przyuczenie oraz dużą sprawność manualną.

Możliwości zatrudnienia

Miejsce pracy monterów wyrobów z tworzyw sztucznych są zakłady produkcyjne reprezentujące różne branże - motoryzacja, elektronika, budownictwo, przemysł lotniczy, zabawkarski i inne. Jednakże dostęp do pracy ograniczony jest przez małą liczbę zakładów produkcyjnych. Istnieje znaczna rozbieżność między wielką masą produktów z tworzyw sztucznych z którymi mamy do czynienia w codziennym życiu a małą ilością firm produkcyjnych. Wynika to z faktu, że wiele towarów z tworzyw sztucznych pochodzi z importu, to znaczy że są kupowane za granicą i przywożone do naszego kraju. Wśród firm produkcyjnych, wytwarzających produkty z tworzyw sztucznych najczęściej występują fabryki okien i drzwi z PCV. Mogą one okresowo zwiększać zatrudnienie w sezonie wiosenno-letnim, kiedy odnotowuje się większą sprzedaż stolarki budowlanej z PCV. Niewielkie możliwości zatrudnienia istnieją w

fabrykach samochodów. Kryzys na rynku motoryzacyjnym nie pozostaje bez wpływu na zatrudnienie w tej branży. Ogromna konkurencja wśród firm handlujących sprzętem gospodarstwa domowego powoduje, że krajowi producenci mają duże trudności z wprowadzeniem swoich produktów na rynek co utrudnia im zwiększenie produkcji i zatrudnienie większej liczby pracowników. Podobna sytuacja istnieje w wielu innych branżach np. w produkcji zabawek - znaczna większość zabawek, które znajdziemy w sklepach pochodzi z importu. Niewielkie są możliwości samozatrudnienia tj. podjęcia działalności gospodarczej. Wymaga to zaangażowania dużych środków finansowych. Wśród pojawiających się rodzajów działalności są produkcja żaluzji i produkcja opakowań z tworzyw sztucznych. Rozpoczęcie działalności gospodarczej nie jest sprawą łatwą - wymaga zdolności organizacyjnych i umiejętności znalezienia odbiorców wyprodukowanego towaru. Niekiedy osoby podejmujące działalność gospodarczą zawiązują spółkę - decydują się na wspólne prowadzenie firmy co daje szansę zgromadzenia większego kapitału (np. pieniędzy, maszyn, pomieszczeń) potrzebnego aby firma mogła rozpocząć produkcję.

Zawody pokrewne

(zawody wymagające kwalifikacji na tym samym poziomie:) konfeksjoner wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych, monter rowerów i wózków, monter izolacji budowlanych, montażysta, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych, operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (zawody wymagające kwalifikacji wyższych:) technik mechanik, technik urządzeń sanitarnych

Polecana literatura

Ilustrowany Leksykon Techniczny WNT W-wa 1994

Podręcznik oceny zawodów z punktu widzenia różnych rodzajów niepełnosprawności KUP Warszawa, 2000.

Poradnik warsztatowca mechanika PWN W-wa 1983

To trzeba wiedzieć - Leksykon Szkolny WNT W-wa 1997

Zeszyt informacyjno-metodyczne doradcy zawodowego nr 14